

نومرو: ۲-۷۹

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلنده

دائرة اجتهاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

اشعار

۵ ایلول ۱۳۲۹

آبونه

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرامی صفا

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۲۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

مجهول میوه لرینه ، شروب شیشه لرینه ، مغفور اوانی به ،
بلورلره ، زیاتلی جلدلره باقیوزلردی .

محمد الدهیمی - حضرت تلمی بازارجه معروف اولدقلرندن
قصراغی قبودن ایجری کیرر کیرمز خلق ایکی به آیرلدی
وشاعر معظمك بشوشانه سلام ویرمی ایله حضار عادتاً
بر بختیارلق طوبیوزلردی .

سر شاعر حضرت هایونی قب قرمزی بر لباس
کیوزلردی . بو قرمزی ایپکلی جبهك شاعر طرفندن
قوللانلسنده بیله بر نزهت و ظرافت واردی . اوزونجه ،
سود کبی بیاض ، پارلاق بر صقال ، طالعین و بابلعین ،
بر آرز مستهزی بر چفت کوز ، باشنده عظمتلی بر قاؤق
حضرت شاعری بك جاذبه دار ایدیوزلردی . ذاتاً صول
آلنده ، اورته پارمغده ، ایزی ، قبهلی ، طونوق بر زمرد
یوزوك بیله جلب نظره کافیدی .

جناب شاعر شمعون الموسوی نامنده بر قیومچینك
دکاننده طوزلردی . خلیفهك حکیم ثانسی مرکوس ،
معجونچیسی اتزلی ، و ، مشهور مجلد علی المصری ده
اوراده مصاحبت ایدیوزلردی . کوزلجه بر مجلس مباحثه
قورولدی . اصناف ، آتیقه جیلر ، شمعون الموسونيك
یماقلری ، اوکون ، چارشویه کلن امتعه نفیسه ، اشیای
نادره ، خصوصیه کتب قیمتداری شاعر حضرت لرینه
عرض ایتدیلر . شاعر بونلرک بر قسم قلیلی آلدی ،
سرایده کی دائره سنه کوندرتدی .

بوزلی برر تمرکجاتی شرتقی ایچدکن صکره محمد
الدهیمی حضرت تلمی ایله مرکوس آره سنده بر مباحثه
قبوسی آچلیدی ، مباحثه او قدر طباتلی کیدیوزلردی که
حاجب عبدالصمد ، قاضینك لام برادری ذوالقدر الجلیلی ،
نامداران علمدان و بر مکیلرک اقریاسندن حسن القدوری
ودها بر چوق کیمسهر دکانه داخل اولدیلر .

محمد الدهیمی حضرت تلمی عالمك صافدرونلغی ایله
بر مدت استهزا ایتدکن صکره سوزده کیریشدی :
— شعر ، مع التأسف ، بك واهی اولویور . بونی ،

پنبه یاکنلر آچار افقه سحاب ؛
ساحله اینجیلر آغلار لب آب ...

ارضك اشعار طبیعه سیدر
قوشلر آفاقه نه حسلر کوتورور !
برده بلیل صاریشین بر شاعر ،
کونش اوستنده بر آلتون کلدر .

هوالاندیقه چندن قوشلر
طن ایدرسك اوچار ارواح کره ..
هپ آغاچلر صانیرز نور آغلار
داللرندن کونش آقدیقه یره ...

کلدی هپ ارضه بر آهنگ سرور ؛
دم صبحی سوه دم . چونکه ایدر
قورو طوپراقلری شویده نور ،
چپلاق انسانلری پوشیده زر !

جناب شراب المیسر

~~~~~

قادیلرک ادبیاتدن طردی

بری هنددن ، دیکری بخارادن ایکی کاروان ،
عینی ساعتده ، دارالخلافیه وارمشلردی . کاروانلردن
اول شهرتلمی المأمونك سراینه کلش وهرکی انتظارده
براقشدی . اوکون ، شاعر خلافتیناهی محمد الدهیمی
حضرت تلمی قصراغی حاضرلمش ، آهسته رو اوله رق ،
چارشی به کیتمش ایدی . بغدادك اودهشت زاء قراکلق ،
اوزون ، تمت ، عجیب بازارینه یکی بر قوقو استیلا
ایتمشدی . بر طرفده ، کاروانجیلر ، کمال خطابت ایله
کتیردکلری امتعه دن ، آنلرک فوق العاده نفاستندن ،
ظرافتندن بحث ایدیوزلر ، دیکر طرفده ، هندوسندك
اسرار آلوداورمانلرندن کلن قوقولی آناچلری باقیوزلردی .
کنیج ، اختیار ، چوجوق ، زنکین ، فقیر ، درویش ،
هر کس دکانلرک اوکنه طوپلانمش حیرت و دقله کلن
کلیملره ، سجاده لره ، قوماشلره ، خرقة لقلره ، عنتریلره ،
اسلحه یه ، مجوهراته ، عطریاته ، هندوتورانك بغدادجه

مرحوم الدهیمی دیه رك آنك غیابنده بر چوق مساویسی
تذكار ایتدی . وقتیه کوفه ده باصقین ویرمش ، عشق
یوزوندن رذیل اولمش قدرواعتباری قالمش ، الی اخره ...
وقتا که شعرینی ، حمداً ثم شکرآ ، قالدیندن تطهیر ایتمش ،
وجدانی ده تطهر ایتمش .. شمدی پاك و نزه ، رقیق و دقیق
بر شاعر اولمش ...

حسن القدوری جداً منکسر اولدی . شهنامه عشاق
بتون اییاتی بو « چلبی خصلت » بغدادلینک حافظه سنده
ایدی . متمادی ، لسان قلبی ، او بیتلری ورد ایدردی .
منظومه نك اصل مبدعی بو وضعیتده کورونجه ضیقلی .
بر قاچ بیت تکرار ایدرك ، شاعره ، آنلرك جداً بر رشاه
اثر اولوب اولدیغنی صورتی . محمدالدهیمی حضرتلری
الاریله یوزینی قاپایه رق : - اوتانیورم ، اوتانیورم ، عزیزم ،
بوزنپاره و سرخوش دستاندن اوتانیورم . دیدی .

حضار آره سنده فیصلیدیلر باشلادی . بر طاقی حضرتك
اختیارلغه حرمة بوشیلری معذور کوردی . بعض اودا
ایسه ، هپ بوسوزلرده بر رمز آریورلردی .

مباحثه بویه جریان ایدركن منادیلر وقت ظهرك
حولتی اعلام ایتیدیلر . دكانلرك بر بیوك قسمی قاپاندی .
هر کس ، البسه دکشیدروب جمعه نمازیه کیدیوردی . شاعر
خلافینهاییه آبدست آلدی ، قصر اغنه بیدی ، وداع
ایدرك کتیدی .

حکیم ثانی جهانبانی ایله دکان صاحبی مسلمان
اولدقلرندن ، بالطبع ، اوراده قالدیلر . شمعون الموسوی ،
او زمان یهودیلرینک مفظور اولدقلری انجه لك واستهزا
آمیز بر تبسم ایله طیب مرکوسه صورتی :

--- حضرت ! سن محمدالدهیمی نك بو حاله نه دیرسك ؟
حکیم ثانی کولومسه دی . فقط شمعون الموسوی اصرار
ایتدی :

— هله هله سویله . بونی بزدن اولسن بیلیرسك !
بادشاهك مدحیه جیسی نه دن بو قدر زن کریر اولمش ؟

شعرايی تنقید ایچون سویلیورم ، چونکه بنده آنلردنم ،
اوت ! شعر زندوستدر . اسکی ، یکی ، یرلی ، ییانبجی
بالجمله بلغانك آثار مخلده سنده هپ بو زندوستلغی
کورییوروز . عالمده قالدیندن دها نفیس وشاعرانه بر
چوق شیلر یوقیدرکه ارباب فصاحتمز ، قره سودایه
طوتولمش بیچارکان کبی ، متمادی ، قالدیندن بحث ایدیورلر ؟
مناظر طبیعت ، سما ، ییلدیزلر ، شمس و قر ، سروحدت ،
رمز الوهیت ، سیر پیغمبری ، فضائل اخلاقه ، کل ،
بلبل ، سنبل و دها سائر بر چوق زمینلر کافی دگیدرکه
بزlr هپ قاری ! قازی ! قاری ! دیه وقتمز ، نقدینه
حیاتمزی ، اقتدارمزی ، شاعرلکمزی هپ فدا و هبا
ایدیوروز ! بنده بو جریانه تابع اولمشدم . جمله ادعا
ایدركه بنم نخبه آثارم « شهنامه عشاق » مدر . بنده
وقتنده بو دلیلکه معلول ایدم .. فقط کیت کیده قادی
آثارمدن اخراج ایتدم . دقت بیورلسون . شهنامه
عشاقدن صکره کی قصیده لرمده ، دیوانچه لرمده بنات حوا
اهمیتلرینی غائب ایدیورلر . بوکون ، چوق شکر ،
بوخسته لقدن قورتولدیم وشعریاتده بر شهرا آچدم .
آرتق آثارمده بشقه زمینلر ، بشقه موضوعلر کشف
ایده جك سکر . باقیکر ، کچن کون حضرت خلیفه یه
تقدیم ایتدیکم قصیده شهنامه عشاقدن دها یارلاق دکلکی ؟
براوزون منظومه یاپوب قادی لسان ابدن طردایده جکم
وخلیفه دنده فرمان ایستیه جکم .

بوسوزلر اوزرینه حضار بر آز ترد ایتیدیلر . « شهنامه
عشاق » زمانك الكبوك اثر بدیعسی تلقی اولونیوردی ،
حالبوکه ، کچنده المأمونه تقدیم قلنان قصیده ایسه بر
طالفاؤقلقدن بشقه بر شیء دکلدی ..

ذوالقدر الجلیلی شهنامه عشاقی مدافعه یه باشلادی ؛
اترك اصل مؤلفی ایسه ، کندی زاده طبعی فنا حالده
باطیردی . بر شاعرک کندی منظومه لری علیهنده بو قدر
زباندر از لقدمه بولونمسی امثالی . کورولماش بر منظره ایدی .
محمدالدهیمی اون بش ، یکر می سنه اولکی شخصیتنه

خاصه فارقه سی شاگردانی کله لره ، جمله لره دکل طوغرودن طوغرویه اشیا واحوال ایله وطوغرودن طوغرویه تحصیل ایده جکی لسان اجنبی ایله مواجهه ایتکده در . بناء علیه در سده لسان مادرزادک هان هان هیچ بر موقعی یوقدر . معلمک ال برنجی وظیفه سی تدریس ایده جکی لسان اجنبیده سویلک وطلبه سی سویلتمکدر . عربجه وفرانسزجه تدریس اولنورکن ترکیه قونوشو . لیه جق . بونی ارتق معلمله آکلا تمق زمانی حالاکه مش ایسه نه زمان کله جک؟ معارف نظارتی بوفکری تعمیلره ، تأکیدلره بتون مکتبلره ، بتون معلمله تبلیغ ایتلی ، مقتضای واسطه سیله ایجاب ایدنلری عزل وتبديل ایلیدر . فرانسه وآلمانیاده ده انجق بوکبی تدابیر شديده ایله اسکی جریان سقیمک اوکی آله ییلمشدر .

مع التأسف اعتراف ایدلم که بزده عربجه وعجمجه یی بویوله تدریس ایدن هیچ بر معلم بولمادیکی کبی فرانسزجه ایچونده بولزومی تقدیر و اجرا ایدن پک آزمعلم واردر . فی مابعد تعیین اولنه جق معلملرک تدریس ایده جکلری لسان اجنبیده سهولته افاده همراهه مقتدر اولوب اولدقلری آرائلق ایجاب ایدر . صرف ونحوی ازیر ییلمک ، حتی اولساندن کوزل ترجمه لریا په ییلمک معلمک ایچون حجت کفایه اولماز . بوکبی معلمله یکی اصولک یعنی مه تود دیره کتک فوایدندن نه قدر بحث ایتسه کز اقناع ایده مزسکنز . بونی تسلیم ایتک ایشارینه الویرمز . چونکه اعترافی کوچ ، اضما ری کوچ اولان جهتلردن بریده بومه تود دائره سنده تعلیم لسان ایده جک معلملرک فقدان حالنده بولماسیدر .

شاگردانک کندی لسان مادرزاد لرینی اوکرنده کلری کبی طوغریدن طوغری په اشیا واحوال ایله فقط براجنی لساننده موانست و تمانسی اساس اتخا ذ ایدن بو اصول اوچ درجه یی ویا اوچ صفحه یی احتوا ایدر . معلم ایچون رهبر تدریسات اوله جنی جهته بو درجا تک بیلمه سی مهمدر : برنجیسی شاگردانک طوغریدن طوغری په

مرکوسینه کولومسه دی . وقوع بولان اصرار اوزرینه ، عاقبت ، آغزینی آجدی :

— کچن کون ظل الله فی العالم اقدمزک حضور هایونلرنده ایدم . اوراده ده ، عینی مباحثه ، فقط ده اوزون اوله رق ، جریان ایتدی . اختیارلق حالی اوله جق . محمدالدهیمی هپ عینی شیء ، هریرده ، حضور شاهانه ده ییله تکرار ایدیور . بونک اوزرینه ولی نعمتربکا التفات بیوردیلر و دیدیلرکه : — یامرکوس ! طیب اولمله برابر حکیمسکده . شاعری ده اسکیدن بری بیلیر وتداوی ایدرسک . سن آنک بو حاله نه دیرسک ! بنده ، حضور شهر یازیده ، سوزلرمی چکنه یه چکنه یه ، محجوبانه دیدم که : — یا امیرالمؤمنین ! اوزون زماندی بری محمدالدهیمی قولکزی . طانیرم . کنیدیسی یواش یواش ترفیع رتبه ایدیور . « شهنامه عشاق » ک تنظیمندن بری بوترفعی کنیدیسنده کوریورم . توجه وجهه سینه کز اوله دن ، یواش یواش ، شاعر پا کدامنکز ، « دوللو غنایتلو » ولدی . ایشه آنک ایچوندرکه ...

غلطه . ۳۰ اغستوس ۱۳۲۹

مهول نوری

لسان تحصیل

معارف نظارتک نظر دقتنه

مکتبلر مزده لسان تدریساتک نه قدر سقیم اصوللره تعقیب اولوندیغی و ملل مترقیده بومسئله یه ویریلن اهمیتک درجه سیله فرانسه ده اونبر سنده بری رسماً قبول اولنان یکی اصولک ماهیتی حقنده اساس اعتباریه معلومات ویرمش وبواصول حقنده ایضاحات اعطاسنی آتی په تعلیق دایش ایدک .

یکی اصول اولجه ده بالمناسبه سویلنلمش اولدینی وجهله برلسانی هله بدایه شاگردانه ترجمه وغرامز واسطه سیله تعلیم ایتیه صورت قطعیده رد ایدر . بواصولک